

VISOKI PJESNIČKI DOSEZI

Sabahudin Hadžialić: ALTER EGO, NIK
Kujundžić, Lukavac, 2006.

Poslijeratna bosanskohercegovačka književnost obogaćena je stvaralaštvom većeg broja novih pisaca koji su literarnoj javnosti ponudili više desetina iznimno vrijednih književnih djela. U toj plejadi mladih spisatelja posebno mjesto zauzima Sabahudin Hadžialić iz Bugojna.

Već svojom drugom pjesničkom knjigom pod naslovom *Testament*, Hadžialić je postavio visoke poetske standarde koji su ga uvrstili u dvije antologije, od kojih je jedna objavljena u

Francuskoj. Ta mu je knjiga otvorila vrata, ne samo bosanskohercegovačke, već i evropske literature u kojoj je, nažalost, malo pisaca s našega područja. Zato svaki ulazak naših pisaca na stranice antologija i časopisa država s jakim nacionalnom literaturom, kakva je u ovom slučaju francuska, znači priznanje ne samo autoru već i cjelokupnoj b-h književnosti.

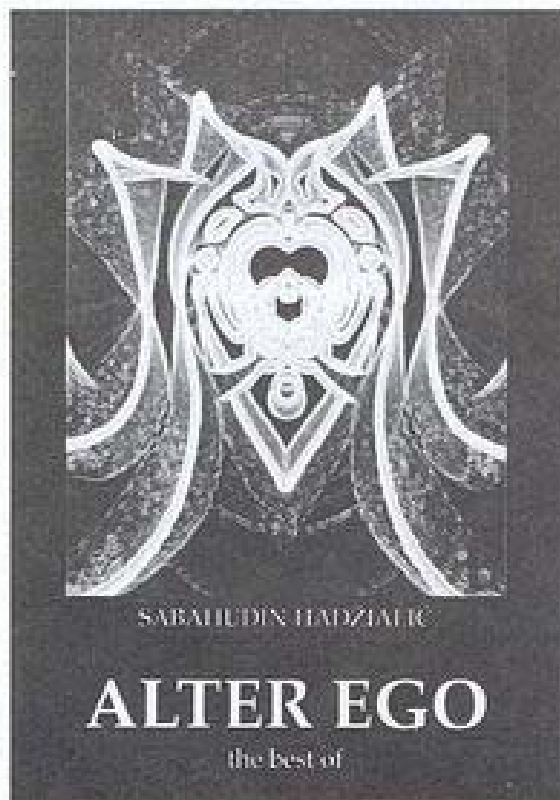
Svjestan položaja u kojem se našao nakon pozitivnih odjeka na prvu knjigu *Amanet*, kao i odgovornosti pisca kome je pružena mogućnost za samopotvrđivanjem i daljim napredovanjem, Hadžialić je nastavio pisati s jednakim žarom i odlučnošću da svoj književni opus proširi i učvrsti u nivou kojeg je postavio i dostigao u prvoj etapi svoga stvaralaštva. Iza prve objavljene zbirke pjesama, slijedilo je još nekoliko književnih naslova koji su učvrstili njegovu pjesničku poziciju na nacionalnoj razini, te mu omogućili da sudjeluje na brojnim poznatim književnim manifestacijama. Istovremeno mu je otvoren prostor u listovima i časopisima za prezentiranje novih književnih ostvarenja, što je piscu u razvoju od neprocjenjivog značaja.

Nakon pet do sada objavljenih knjiga u dvadeset godina spisateljskog rada, Sabahudin Hadžialić pripremio je novu pjesničku zbirku pod naslovom *Alter ego* u koju je uvrstio dvadesetak ranije publiciranih pjesama, te isto toliko novih pjesničkih ostvarenja. Ovaj izbor zorno potvrđuje njegov pjesnički dignitet, koji je izgrađen na referalnim zasadima savremene evropske i svjetske poezije.

Zbirka je podijeljena na tri tematske cjeline.

Prva cjelina govori o nama, odnosno općenito o ljudima koji sebe svrstavaju u najsavršenija živa bića na planeti Zemlja. Koliko je to samorangiranje (in)validno ponajbolje potvrđuju sukobi i ratovi koje ta, najsvjesnija (?) bića vode od nastanka ljudske civilizacije. I koje će voditi do nepoznatog kraja neizvjesne nam budućnosti. Kad pjeva o nama i našim ljudskim manama, Hadžialić je razložno škrt na riječima i uvjetno određen u promišljanjima. On vjeruje čovjeku, ali na pragmatičkoj ravni izražava sumnju u mnoge njegove nakane i postupke. Potvrdu toga pristupa i stava nalazimo naročito u pjesmama pod naslovima *Amanet*, *Bezimeni*, *Cogito ergo sum* i *Galeb Jonathan Livingston*. obraćajući se čovjeku kao jedinki svoga roda, u pjesmu *Amanet*, Hadžialić promišlja i zapisuje sljedeće stihove:

*Ne osjećaj zavist prema onima što baklju nose.
Dogorjet će u njihovim rukama.*

I to je sve! To je cijela pjesma. Čista i jasna kao brušeni poetski biser. U njoj se svatko može potražiti i pronaći. Po svojoj pameti i po vlastitoj savjesti. Bilo mu od volje!

Druga cjelina posvećena je zemlji i domoljublju. Zemlji kao mjestu postanka i opstanka. Domovini i domu kao ishodištu kojem se vraćamo ma gdje bili i ma kamo išli. Duhom i (ili) tijelom, svejedno. U epicentru Hadžialićeve pjesništva o zemlji je država Bosna i Hercegovina. Zemlja usuda i suda. Zlatni rudnik za domorođene i magnet za strance. Posna i rosna. Hercegovina i Bosna. Sve u jednom i sve oko jednog. Pjesnikova zemlja! Rodna i plodna. Od grkog bajama, do semberskog i posavskog šećera. U hudi vakat i u ludo vrijeme, ta zemlja biva gladna, jadona i hladna. Baš kao u pjesmi *Kula od karata* u kojoj pjesnik, ne bez tuge i gorčine, zapisuje sljedeće stihove:

Snijeg i led Bosnom vijū.

Hercegovina hladnom postaje!

I opstaje, pridodajem! Tek da to zlobnici i agresori, ne zaborave!

U trećoj cjelini pjesnik promišlja ljubav kao najveće postignuće čovjekova duha i ljepote prirode što nas okružuje. Ljubav je uzajamni odnos i zanos bića koja opstaju širenjem Dobra i vrste kojoj pripadaju. Istovremeno, ljubav je centar svijeta i svega što postoji i jedino ona nam pruža priliku da voljenjem odbranimo ljudsku čast i dostojanstvo. Većinu ljubavnih pjesama u sklopu četverodjelnog ciklusa pjesnik posvećuje svojoj životnoj saputnici Amiri. Pjesme nastale iz ljubavi nisu škrte na riječima. U njima je pjesnik otvoren i jasan, a u odmjerenoj dozi zaljubljen i strasan. Žena je prvo lice ljubavi i donositeljica života i to djelo prirode nitko ne može poreći niti promijeniti. U tome prsti sudbine, a ni ljudske ruke ni primisli ne mogu ništa poremetiti niti preusmjeriti. I to je najbolja i najvječnija božja i prirodna pravda. Tako neka ostane do kraja svijeta i svega! Jer, tako nam sugerira i pjesnik u nadahnutoj pjesmi *Ona i ja*:

Kao plima mojih sjećanja, ona rađa moje dane.

Kao mjesec mojih noći, ona upija moje godine.

Ljubav nema granice! A što će ljubavi granice, kada je ionako sve drugo oko nas beznadno ograničeno?!

U ovoj poetskoj zbirci, nevelikoj po sadržini, a golemoj po snazi kazanih i zapisanih poruka, ugrađeno je više desetina pjesama čiju će misaonu dubinu i leksičku širinu osjetiti svaki dobronamjerni i dobroupućeni čitatelj. Izdvajam samo neke od njih, svjestan da su ukusi različiti i da o njima na ovome mjestu ne treba raspravljati. To su, uz već spominjane, u prvom redu pjesme s naslovima: *Bili su i ostaće, Manipulatorima čuđenja, Priča o mladosti, Prosjaci uma, Sudbine I i II, Mogu li?, Tebi istino, Usud, Zemlji, njoj samoj, Mea culpa, Neotkani Sizif i Nacionalistička himna*. U potonjoj pjesmi, kao i u još nekima sličnog sadržaja, pjesnik se s jakim argumentima određuje negativno prema politici i njenim protagonistima. Čini to bez dvojbe, premda i sam neposredno sudjeluje u procesu političkog osvješćivanja masa koje su, koliko do jučer, zavedene rikom ovnova predvodnika, mahale oružjem i posipale se pepelom i garom sagorjelih riječi i baruta etničkih gladijatora i haških krvnika.

Poezija Sabahudina Hadžialića otkriva nam i potvrđuje pjesnika zavidne kulture, bogate leksike i širokog književnog znanja i umijeća. Zahvaljujući tome, on uspješno prati sve trendove savremene svjetske poezije i primjenjuje je u vlastitoj književnoj radionici. Tako nas uvjerava da su krila njegove mladosti koja su u pjesmi *Galeb Jonhatana Livingstona* bila na opravci „u njihovim radionicama“ u jako dobrom stanju, te da mirno plove našim podnebljem noseći ga smjerno u visine i u još neotkrivene literarne predjele. Za očekivati je da će nas sa toga puta i ubuduće obasipati novim raskošnim stihovima i snažnim pjesmama. Kako je to, uostalom, i do sada činio.

Šta još na kraju reći osim: Sretno ti i beričetno poetsko i ljudsko putovanje, pjesniče Sabahudine!

Ivo Mijo Andrić